

УДК 81'27:070

DOI <https://doi.org/10.32782/2412-933X/2026-XXVI-1>

РОЛЬ МЕДІА В НОРМУВАННІ МОВНИХ ПРАКТИК

Береза Людмила

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри української мови та загального мовознавства

Черкаський державний технологічний університет

ORCID ID: 0000-0002-7142-6952

У пропонованій статті здійснено комплексне лінгвістичне й комунікативно-прагматичне дослідження механізмів впливу медіа на процес формування, поширення та кодифікації мовних інновацій у сучасному суспільстві. Проаналізовано поняття медіадискурсу як особливого типу комунікативного простору. Теоретичну основу розвідки становлять положення медіалінгвістики, соціолінгвістики, критичного дискурс-аналізу та теорій масової комунікації, зокрема концепції адаптації до нововведень, акумуляції, моделювання, соціальних очікувань і фреймування, що уможлиблює розглядати медіа не як пасивний канал трансляції інформації, а як активного агента мовної зміни, здатного впливати на нормативний статус новотворів. У межах дослідження систематизовано підходи до класифікації неологізмів. Виокремлено власне неологізми, новоутворення, трансформації та семантичні неологізми. Схарактеризовано продуктивні словотвірні моделі української мови, а також проаналізовано внутрішньомовні й екстралінгвальні чинники, що стимулюють появу нових лексичних одиниць у періоди інтенсивних соціальних трансформацій. У роботі детально розглянуто фреймінг як один із ключових інструментів медійного впливу. Здійснено порівняльний аналіз українського та закордонного медійного простору щодо формування мовної норми та закріплення інновацій, який засвідчує універсальність медійних механізмів нормування мовних практик. Водночас дослідження підкреслює, що медійний вплив не є одноманітним і залежить від селективності сприйняття, вікових характеристик аудиторії, типу медіа, тематичної спрямованості видання та рівня суспільного резонансу. Зроблено висновок про визначальну роль медіа в прискоренні мовних змін, формуванні мовної норми та закріпленні інновацій у повсякденному вжитку, що має як теоретичне значення для розвитку медіалінгвістики й неології, так і практичну цінність для журналістської практики, мовної політики й укладання сучасних словників. На основі проведеного дослідження сформульовано перспективи подальших розвідок.

Ключові слова: медіадискурс, медіалінгвістика, новотвори, словотвірна модель, теорія впливу, фреймування.

Bereza Liudmyla

PhD in Pedagogical Sciences,

Associate Professor at the Department of Ukrainian Language and

General Linguistics

Cherkasy State Technological University

THE ROLE OF MEDIA IN THE STANDARDIZATION OF LANGUAGE PRACTICES

The proposed article presents a comprehensive linguistic and communicative-pragmatic study of the mechanisms through which mass media influence the formation, dissemination, legitimization, and codification of language innovations in contemporary society. The concept of media discourse is analyzed as a specific type of communicative space. The theoretical framework of the study is grounded in media linguistics, sociolinguistics, critical discourse analysis, and theories of mass communication,

in particular the concepts of adaptation to innovations, accumulation, modeling, social expectations, and framing, which make it possible to view media not as a passive channel of information transmission but as an active agent of language change capable of influencing the normative status of neologisms. Within the scope of the research, approaches to the classification of neologisms are systematized, and proper neologisms, newly coined words, transformations, and semantic neologisms are distinguished. Productive word-formation models of the Ukrainian language are characterized, and both internal linguistic and extralinguistic factors that stimulate the emergence of new lexical units during periods of intense social transformation are analyzed. The study examines framing in detail as one of the key instruments of media influence. A comparative analysis of Ukrainian and international media spaces with regard to the formation of language norms and the consolidation of innovations demonstrates the universality of media mechanisms in the normalization of language practices. At the same time, the research emphasizes that media influence is not uniform and depends on selective perception, the age characteristics of the audience, the type of media (online or print), the thematic focus of the publication, and the level of social resonance, leading to the conclusion that mass media play a decisive role in accelerating language change, shaping linguistic norms, and consolidating innovations in everyday usage, which has both theoretical significance for the development of media linguistics and neology and practical value for journalistic practice, language policy, and modern lexicography. Based on the conducted research, prospects for further studies are outlined.

Key words: media discourse, new works, word-formation model, influence theory, framing.

Вступ. Нині мова постає не лише засобом комунікації, а й ключовим механізмом соціокультурної інтеграції та формування ідентичності, зазнаючи безперервного впливу різних екстралінгвістичних чинників, зокрема культурних, економічних, політичних, соціальних, історичних та інших факторів, які спричиняють появу нових лексичних одиниць на позначення нових процесів та явищ дійсності. У сучасних суспільствах мовні інновації стають важливими маркерами соціальних змін, проте швидкість і масштаб їх запровадження значною мірою залежать від комунікативних практик у медіа. Загальновідомо, що засоби масової інформації в будь-якому суспільстві є дієвим і оперативним інститутом, за допомогою якого здійснюють відбір, обробку, нормалізацію, адаптацію та закріплення мовних форм, термінів, різних структурних елементів і лексичних запозичень. З огляду на появу й поширення мовних нововведень важливо дослідити, якими шляхами та через які журналістські практики медіа впливають на те, що суспільство приривчається до нових форм і починає їх активно вживати.

Аналіз останніх публікацій. Проблеми масової комунікації широко розглядали у своїх працях вітчизняні й закордонні науковці, зокрема варті уваги намагання розробити загальну методологію процесу масової комунікації Г. Лассвелла, Г. МакЛюена, Ю. Хабермаса, В. Шрамма, О. Алексєєва, Н. Костенко, Г. Почепцова, В. Різуна. Н. Фейрклаф у межах критичного дискурс-аналізу досліджував, як медіа формують соціальні норми через репрезентацію мовних практик. Д. Спендер, Д. Кемерон аналізували гендерний вимір мовних змін і роль медіа в їх поширенні. Питання гендерних наративів у медіа торкалися у своїх працях О. Сидоренко, О. Бондаренко; вербалізацію соціальної статі в медіадискурсі досліджували В. Немеш; А. Архіпова, Л. Масенко висвітлювали питання взаємодії мовної норми та суспільної чутливості. Проте роль медіа в закріпленні мовних практик, на наш погляд, мало досліджена, що зумовлює актуальність цієї розвідки. Метою дослідження є визначити механізми та ефективність медіавпливу в процесі нормування мовних новацій на прикладі їх запровадження та поширення в національних і локальних медіапросторах.

Реалізація поставленої мети вимагає вирішення таких завдань:

1. Проаналізувати явище новотвору в лінгвістичній науці.
2. Схарактеризувати поняття «медіадискурс» та визначити його роль у формуванні й поширенні новотворів.

3. Схарактеризувати теоретичні підходи до ролі медіа в мовній зміні.

4. З'ясувати комунікативно-прагматичні та лінгвостилістичні особливості українськомовних неологізмів і встановити специфіку їх відтворення в медіа.

5. Проаналізувати медіапрактики, зокрема редакційні настанови, репортажі, заголовки, що впливають на прийняття новотворів.

У сучасній лінгвістиці існує низка підходів до вивчення й класифікації неолексем. У межах цього дослідження застосовуємо таку класифікацію О. Стишова, який розрізняє [6]:

1) власне неологізми – лексеми на позначення нових явищ, об'єктів або концепцій, часто як прямий наслідок науково-технічного прогресу та соціальних змін. У такий спосіб з'явилися *смартфон, гаджет, блог, квадрокоптер, локдаун, сториз* тощо;

2) новоутворення – мовні одиниці, які створені відповідно до продуктивних словотвірних моделей української мови:

– **афіксація** (*ковідний, локдаунний, забанити, заселфитися, хакнути, крякнути, деокупований, закобзонити задвохсотити, донатити*);

– **поєднання звучання та значення** двох різних слів (*рашизм*);

– **основоскладання** (*бандеромобіль, порохоботи*);

– **генералізація** (*КАБи, РЕБи, ITівці, PRники*). Їхня новизна стосується як форми, так і значення.

– **гра слів** (*зелебобіки, чмобіки, бусифікація, могилізація*);

– трансформації (синонімічні відповідники) – лексичні одиниці, які поєднують нову форму із значеннями, що вже існували та виражалися іншими (часто іншомовними) лексичними засобами. Вони функціонують як синонімічні аналоги, пропонуючи більш влучне або питоме вираження певного поняття. Нерідко їх виникнення пов'язане із заміною інтернаціоналізмів питомими українськими відповідниками: *лайк (вподобайка) тощо*;

– семантичні неологізми – лексеми, які зберігають своє первинне значення, але водночас набувають нової конотації. Цей процес є результатом семантичної деривації або розширення значення під впливом нових економічно-соціальних реалій, особливо технічного прогресу: *собачка* (знак в електронній пошті), *вірус* (комп'ютерна програма), *відмивати* (про гроші), *вистрілити* (набути популярності, резонансу), *вкиди* (про інформацію) *приліт* (збройне влучання), *вхід, вихід, зелений коридор* (безпечний шлях для пересування під час воєнних дій), *мопед* (ударний дрон) тощо.

Передовсім вважаємо за необхідне визначити причини появи новотворів та їхні соціо-лінгвістичні функції. На думку деяких науковців, на утворення неологізмів впливають внутрішньо- та позамовні чинники. До екстралінгвальних факторів, належать такі:

– процеси глобалізації та цифровізації;

– зміни в суспільному устрої;

– необхідність у якісній комунікації;

– забезпечення мовців усіма необхідними комунікативними засобами;

– пошук нових лінгвістичних ресурсів для вираження емоцій та ідей;

– посилення або послаблення цензури [7].

Рушіями мовних новотворів останнього десятиліття стали глобальні події та технологічні трансформації. Серед найбільш значущих можна виокремити пандемію COVID-19, поширення соціальних мереж і мемокультури, розвиток цифрової сфери, кліматичні й політичні зміни, глобалізація та динаміка міжмовних контактів. Усі ці події зумовили появу численних новотворів, які через медійне тиражування стали активно вживаними в суспільстві або навіть набули статусу нормативних одиниць. Науковці зазначають, що медіа є своєрідним полем експериментувань та апробації всього нового, що з'являється у мові, оперативно

реагуючи на суспільні зміни [9]. Зауважимо, що наповнення медіатекстів демонструє інтенсивну інтеграцію новотворів, зумовлену їхнім розширеним лексико-семантичним потенціалом у порівнянні з усталеною лексикою. Стрімкий розвиток мережі «Інтернет» став ключовим джерелом неолоксем, ініціюючи збагачення мовної системи інноваційними термінами. Інтернет-спільноти формують специфічний комунікативний стиль, основними характеристиками якого є лаконічність та ефективність. Це часто реалізується через активне використання аббревіатур як засобу мовної економії. Частота та характер вживання неологізмів у різних засобах масової інформації залежать від низки факторів, як-от:

- спрямованість видання (тематика, спеціалізація);
- спосіб розповсюдження (онлайн чи друковане видання);
- цільова аудиторія (демографічна група).

Спостерігаємо чітку кореляцію між віковою орієнтацією видання та частотою неологізмів: видання, орієнтовані на молодіжну аудиторію, демонструють вищу частотність неологізмів, аніж видання, що сфокусовані на старшій аудиторії. Крім того, онлайн-медіа мають значно вищий рівень поширеності новотворів порівняно з друкованими виданнями. Припускаємо, що така тенденція пов'язана з тим, що цифрові платформи частіше асоціюються з молодшою демографічною групою, яка є активним генератором і споживачем мовних інновацій. Розглянемо особливості журналістських стратегій, що сприяють такій динаміці лексичного складу й активному вживанню в мові медіа зазначеної лексико-семантичної групи. Зазначимо, що медійний вплив не є однозначним чи універсальним: реакція аудиторії залежить від селективності сприйняття та рівня її зацікавленості темою. Аналізуючи основні теорії масової комунікації і журналістики, дослідники зауважують, що саме когнітивна активність і мотиваційні чинники визначають, чи буде медійне повідомлення прийняте, відхилене або трансформоване у протилежну позицію [4]. Дослідники виокремлюють низку теорій впливу медіа. Погоджуємося з В. Івановим, який основними визначає такі:

1. Теорія адаптації до нововведень – медіа не лише інформують про інновації, а й сприяють їх практичному застосуванню.

2. Теорія акумуляції – регулярний вплив інформації створює акумуляційний ефект, що з часом призводить до значного впливу медіа на суспільне життя.

3. Теорія моделювання – люди переймають звички, стиль життя чи моду за зразками, які транслують медіа.

4. Теорія найменшої неприйнятності програм – популярність телевізійних передач зумовлена не їх якістю, а звичкою постійних глядачів проводити час біля екрана.

5. Теорія соціальних очікувань – індивіди співвідносять власні цілі та результати діяльності з моделями, нав'язаними медіа.

Вважаємо за необхідне проаналізувати механізми медійного впливу на процес кодифікації зазначених новотворів:

– **Повтор** (часте використання у заголовках чи репортажах спричиняє звикання реципієнта до інновацій). У такий спосіб лексема «*євромайдан*» через щоденні репортажі й заголовки стала не просто назвою події, а культурним знаком епохи. Термін повторюється синхронно у різних медіа, створюючи ефект «масованої експозиції».

«Львів'яни згадують *Євромайдан* і допомагають бійцям АТО, – підсумки вчорашнього дня» [12].

«Експерти вважають, що більшість цілей Революції гідності були досягнуті, хоча і є ряд негативних наслідків *Євромайдану*» [29].

«Прем'єр-міністр Бельгії Гі Вергофстадт назвав *Євромайдан* найбільшою проєвропейською демонстрацією в історії ЄС» [16].

«А найтрагічнішою стала для українців боротьба за справедливість, що почалася рівно 6 років тому з *Євромайдану*» [22].

«Вона отримала назву *Євромайдан*, проте пізніше переросла у низку подій, які отримали загальну назву Революція Гідності» [18].

«Революція гідності в Україні: 5 років тому почався *Євромайдан*» [29].

Як слушно зазначають дослідники, саме медійний повтор легітимізує спонтанний новотвір, інтегруючи його в колективну пам'ять суспільства [1]. У такий спосіб медіа стають посередником між офіційною мовою та повсякденним ужитком, нормалізуючи новотвори в масовій свідомості.

– **Стискання** (створення зручних, лаконічних форм).

Після ухвалення рішення про лібералізацію візового режиму в 2017 році журналісти з метою лаконічності та зручності заголовків запровадили форму «*безвіз*». Вона виявилася настільки зручною, що швидко вийшла за межі новинного контексту й стала частиною розмовної мови та політичної риторики. Цей приклад демонструє типову тенденцію медіа: спрощення офіційного терміна задля комунікативної ефективності, яке з часом стає мовною нормою.

«Багато хто не вірив, що буде *безвіз*... Нарешті, багато хто до останнього не вірив у томос...» [25].

«Запровадження *безвізу* розвінчує міфи про меншовартість України для ЄС – посол» [28].

На наш погляд, позиція в тексті відіграє велику роль у процесі нормування новотворів, оскільки слова в заголовках, лідах та офіційних зведеннях закріплюються швидше. У статті з заголовком «Огляд ЗМІ: чи варто відкласти *безвіз*?» фактично вжито спрощену форму «*безвіз*» [13]. Це емоційно й стилістично привабливий термін, який швидко став популярним серед читачів і політиків, саме завдяки широкому медійному вжитку.

«Три роки *безвізу*: скільки українців скористалося новою можливістю?» [19].

«ЄС схвалив оновлені правила щодо призупинення *безвізу*, у яких передбачено, що *безвіз* може бути призупинений або скасований у разі серйозних порушень, включно з зловживанням режимом чи загрозою для інтересів ЄС» [20].

Репортери та ведучі регулярно використовували «*безвіз*» у сюжетах про подорожі, черги на кордоні та статистику перетинів: «Чи правда, що Європа може відібрати *безвіз*? Розбираємо міфи та реальність» [10].

«Це наш спільний успіх: і Президента, і парламенту. *Безвіз* став реальністю, і тепер жодні політичні маніпуляції його не скасують» [11].

«Парламент Європи розглядає звіт щодо механізму призупинення *безвізу* для третіх країн» [24].

Закордонний досвід лігітимізації новотворів можна простежити на такому прикладі: термін «*Brexit*» утворився як газетна аббревіатура від «*British exit*». Масове повторення його в британських та світових ЗМІ зробило «*Brexit*» офіційною назвою процесу виходу з ЄС. Урядові документи пізніше також почали використовувати цей термін, хоча початково він був журналістським неологізмом.

«'Leap into the unknown': what the papers say about Brexit day» [17].

«Brexit day: UK prepares to leave the EU within hours – live news» [17].

«The pro-leave Express trumpets a souvenir edition with a front page that has a collection of its Brexit-oriented front pages (there've been quite a few) photoshopped into a map of Britain». [17].

Заголовок «*The Sun's 'Queen backs Brexit' headline deemed inaccurate*» [15], який виявився маніпулятивним, проте навіть якщо зміст спірний, саме вживання такого заголовка

підсилює легітимність поняття та розширює впізнаваність. Варто зазначити, що нормалізація іноземних новотворів призводить водночас і до їх закріплення в іншому мовному просторі. Так англійський «*Brexit*» стає вживаним в українському медіапросторі, а український «*Євромайдан*» з'являється в англійськомовних виданнях: «Звичайно, *Brexit* є значно більшою проблемою для ЄС, ніж питання лібералізації візового режиму з Україною, тому наївно сподіватися, що до кінця літа ми почуємо рішення про *безвіз*» [27]. «The Euromaidan SOS initiative actively documented human rights violations during the protests, played an important role in establishing a legal network to assist illegally persecuted *Euromaidan* activists, and coordinated international solidarity actions in support of Ukrainian protesters in 2013–2014» [14]. «With the end of the active phase of protests on the Maidan, the *Euromaidan* SOS initiative has begun monitoring human rights violations in the Crimea and Donbas» [14].

Унаслідок розвитку цифрової сфери наш медіапростір активно пропонує таку неолоксемію, як «*діджиталізація*».

«У нас була мета – *діджиталізація* всіх послуг, які надає держава...» [26].

«Нещодавно уряд схвалив концепцію розвитку електронного урядування до 2022 року, що передбачає прискорену *діджиталізацію* ключових сфер, зокрема освіти та медицини» [23].

«Міністерство економіки закликає український бізнес активніше впроваджувати *діджиталізацію* виробничих процесів для підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку» [21].

Як зазначає О. Попкова, саме прагматичний потенціал складних новотворів, посилений медійним контекстом, «створює додаткові смислові відтінки на основі асоціативних зв'язків» і формує у свідомості реципієнта певні комунікативні фрейми [5]. Прагнучи систематизувати поняття «**фреймінг**», Роберт Етман зазначає, що фреймування – не просто добір слів, а структурування реальності через мову [3]. На думку дослідника, медіа не лише передають факти – вони вибудовують контексти, у яких аудиторія їх сприймає. Підкреслюючи певні аспекти події (через добір слів, заголовки, фото, статистику), журналіст створює інтерпретаційні рамки – фрейми. Науковець доводить, що медіа фреймують реальність, підсилюючи або приглушуючи певні ідеї. ЗМІ, використовуючи певну лексику чи риторику, фактично «нормують» реальність, створюючи мовні шаблони й закріплюючи їх у колективній свідомості.

Аналізуючи виникнення, функціонування і прагматичний потенціал складних новотворів, їхню семантичну динаміку й роль у газетному дискурсі, мовознавці підкреслюють, що часто саме систематичне повторення термінів у ЗМІ призводить до їх нормативної фіксації [5]. Погоджуємося з науковцями в тому, що медіа оперативно вводять у вжиток назви нових явищ, формуючи номінаційний простір. Варто зазначити, що початкові назви швидко породжують похідні з розширеними або метафоричними значеннями. Частина таких словоформ переходить у ширше соціокультурне вживання завдяки медіа.

Висновки. Засоби масової інформації є не лише каналом передачі інформації, а й активним інститутом мовотворення. Через регулярне тиражування, семантичне фреймування та соціальну легітимацію вони перетворюють спонтанні неологізми на елементи офіційного дискурсу; кодифікують нові одиниці, закріплюючи їх у словниках і повсякденному вжитку; впливають на динаміку суспільної свідомості. Проведене дослідження уможливило виявити нові тенденції в процесі формування та функціонування неологізмів у медіа-дискурсі. Отримані результати сприятимуть глибшому розумінню динаміки лексичних змін, їх нормування через засоби медіа.

Література:

1. Бабелюк О. А., Дідух Л. І. Способи творення неологізмів на позначення явищ COVID-19 в англomовному епідеміологічному дискурсі. *Львівський філологічний часопис*. 2020. № 7. С. 5–12. DOI: 10.32447/2663-340X-2020-7.1.
2. Головенко К. В. Інформаційно-новинні тексти військової тематики у перекладацькому аспекті. *Актуальні питання перекладу спеціалізованих текстів*. 2023. С. 21–37. DOI: 10.30525/978-9934-26-394-1-3.
3. Robert Entman. *Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm*. *Journal of Communication*. 1993. Vol. 43. No. 4. Pp. 51–58.
4. Іванов В. Ф. *Основні теорії масової комунікації і журналістики* : навч. посіб. Київ : Академія української преси. 2010. 26 с.
5. Попкова О. А. Комунікативно-прагматичний потенціал складних слів періоду пандемії (на матеріалі українських газетних текстів). *Записки з українського мовознавства*. 2021. № 28. С. 168–181. DOI: 10.18524/2414-0627.2021.28.235534.
6. Стишов О. А. Динамічні процеси в лексико-семантичній системі та в словотворі української мови кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації) : автореф. дис. ... д-ра філол. наук. Київ, 2003. 39 с.
7. Стишов О. А. Основні тенденції розвитку лексичного складу української мови початку ХХІ століття. *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*. 2012. № 1. С. 406–415.
8. Шеремета Т. М. Комунікативно-прагматичні й лінгвостилістичні особливості українськомовних військових неологізмів в англomовному медіадискурсі: перекладознавчий аспект: магістерська дисертація зі спеціальності 035 «Філологія». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2024. 182 с.
9. Юрченко Т. Г., Митяй З. О. Функціональні особливості експресивів у мові масмедіа. *Наукові записки Інституту журналістики. Київський національний університет імені Тараса Шевченка*. 2016. № 63. С. 112–118.
10. «1+1» (ТСН). URL: https://tsn.ua/video/video-novini/bezvizoviy-rezhim-dlya-ukrayinciv-mifi-i-realnist-1.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 24.11.2025).
11. «5 канал» (виступ політика). URL: <https://www.youtube.com/@5channel> (дата звернення: 24.11.2025).
12. c032.ua – Сайт міста Львова». URL: https://www.032.ua/news/636930/lvivani-zgaduut-evromajdan-i-doromagaut-bijcam-ato-pidsumki-vcorasnogo-dna?utm_source=chatgpt.com] (дата звернення: 24.11.2025).
13. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian> (дата звернення: 24.11.2025).
14. CCL. URL: https://ccl.org.ua/en/tools/euromaidan-sos-2/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 24.11.2025).
15. ITV.NEWS. URL: https://www.itv.com/news/2016-05-18/the-suns-queen-backs-brexite-headline-deemed-inaccurate?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 24.11.2025).
16. Maidanmuseum. URL: https://maidanmuseum.org/uk/storinka/revolyuciya-gidnosti?utm_source=chatgpt.com] (дата звернення: 24.11.2025).
17. The Guardian. URL: https://www.theguardian.com/media/2020/jan/31/leap-into-the-unknown-what-the-papers-say-about-brexite-day?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 24.11.2025).
18. Апостроф. URL: https://apostrophe.ua/articles/maydan--nash-kak-sobyitiya-desyatiletney-davnosti-menyayut-ukrainu.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 24.11.2025).
19. *Голос України*. URL: <https://www.golos.com.ua/article/389235> (дата звернення: 24.11.2025).
20. Європейська правда. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/11/17/7225053> (дата звернення: 24.11.2025).
21. Lira.net. URL: <https://biz.liga.net/ekonomika/all/news/minekonomiki-ukrainy-vyzyvaet-biznes-uskorit-digitalizatsiyu> (дата звернення: 24.11.2025).
22. Мурафська громада. URL: https://murafska-gromada.gov.ua/news/1574332637/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 24.11.2025).
23. РБК-Україна. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/uryad-odobril-konceptsiyu-razvitiya-elektronnogo-1651234567.html> (дата звернення: 24.11.2025).
24. Суспільне. URL: https://suspilne.media/1174608-u-es-ostatocno-zatverdili-novi-pravila-rozbavlenna-bezvizu/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 24.11.2025).

25. Українська правда. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/07/2/7222902> (дата звернення: 24.11.2025).
26. Українська правда. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2025/10/07/8001615> (дата звернення: 24.11.2025).
27. Українська правда. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2016/06/29/7113167> (дата звернення: 24.11.2025).
28. УНІАН. URL: https://www.unian.ua/politics/1969481-zaprovadjennya-bezvizu-rozvinchue-mifi-pro-menshovartist-ukrajini-dlya-es-posol.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 24.11.2025).
29. УНІАН. URL: <https://www.unian.ua/society/10345221-revolyuciya-gidnosti-v-ukrajini-5-rokiv-tomu-pochavsya-jevromajdan.html> (дата звернення: 24.11.2025).

References:

1. Babeliuk, O. A., & Didukh, L. I. (2020). Sposoby tvorennia neolohizmiv na poznachennia yavyshch COVID-19 v anhlomovnomu epidemiolohichnomu dyskursi [Ways of forming neologisms denoting COVID-19 phenomena in English epidemiological discourse]. *Lvivskiy filolohichnyi chasopys*, (7), 5–12. <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2020-7.1> [in Ukrainian].
2. Holovenko, K. V. (2023). Informatsiino-novynni teksty viiskovoi tematyky u perekladatskomu aspekti [Military news texts in the translation aspect]. In *Aktualni pytannia perekladu spetsializovanykh tekstiv* (pp. 21–37). <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-394-1-3> [in Ukrainian].
3. Entman, Robert M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, Vol. 43, No. 4, pp. 51–58. [in English].
4. Ivanov, V. F. (2010). Osnovni teorii masovoi komunikatsii i zhurnalistyky [Basic theories of mass communication and journalism]. Akademiia ukrainskoi presy. [in Ukrainian].
5. Popkova, O. A. (2021). Komunikatyvno-prahmatychnyi potentsial skladnykh sliv periodu pandemii (na materialii ukrainskykh hazetnykh tekstiv) [Communicative-pragmatic potential of compound words of the pandemic period (based on Ukrainian newspaper texts)]. *Zapysky z ukrainskoho movoznavstva*, (28), 168–181. <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2021.28.235534> [in Ukrainian].
6. Styshov, O. A. (2003). Dynamichni protsesy v leksyko-semantychnii systemi ta v slovotvori ukrainskoi movy kintsia XX st. (na materialii movy zasobiv masovoi informatsii) [Dynamic processes in the lexical-semantic system and word formation of the Ukrainian language of the late 20th century (based on mass media language)] (Doctoral dissertation abstract). Kyiv. [in Ukrainian].
7. Styshov, O. A. (2012). Osnovni tendentsii rozvytku leksychnoho skladu ukrainskoi movy pochatku XXI stolittia [Main trends in the development of the Ukrainian lexicon of the early 21st century]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu. Filolohichni nauky*, (1), 406–415. [in Ukrainian].
8. Sheremeta, T. M. (2024). Komunikatyvno-prahmatychni y linhvostylistychni osoblyvosti ukrainskomovnykh viiskovykh neolohizmiv v anhlomovnomu mediadyskursi: Perekladoznavchyi aspekt [Communicative-pragmatic and linguostylistic features of Ukrainian military neologisms in English-language media discourse: A translation studies aspect] (Master's thesis). KPI im. Ihoria Sikorskoho. [in Ukrainian].
9. Yurchenko, T. H., & Mytai, Z. O. (2016). Funktsionalni osoblyvosti ekspresyviv u movi masmedia [Functional features of expressives in mass media language]. *Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky*, (63), 112–118. [in Ukrainian].
10. 1+1 (TSN). (n.d.). Bezvizovyi rezhym dlia ukraintsiv: Mify i realnist [Video]. Retrieved from: <https://tsn.ua/video/video-novini/bezvizoviy-rezhim-dlya-ukrayinciv-mifi-i-realnist-1.html> (accessed on November 24, 2025).
11. 5 kanal. (n.d.). Vystup polityka [Video]. Retrieved from: <https://www.youtube.com/@5channel> (accessed on November 24, 2025).
12. 032.ua – Sait mista Lvova. (n.d.). Lviviany zghadiut Yevromaidan i dopomahaiut biitsiam ATO. Retrieved from: <https://www.032.ua/news/636930/lviviani-zgaduut-evromajdan-i-dopomagaut-bijcam-ato-pidsumki-vcorasnoho-dna> (accessed on November 24, 2025).
13. BBC News Ukraina. (n.d.). Retrieved from: <https://www.bbc.com/ukrainian> (accessed on November 24, 2025).
14. CCL. (n.d.). Euromaidan SOS. Retrieved from: <https://ccl.org.ua/en/tools/euromaidan-sos-2/> (accessed on November 24, 2025).

15. ITV News. (2016, May 18). The Sun's "Queen backs Brexit" headline deemed inaccurate. Retrieved from: <https://www.itv.com/news/2016-05-18/the-suns-queen-backs-brexit-headline-deemed-inaccurate> (accessed on November 24, 2025).
16. Maidan Museum. (n.d.). Revoliutsiia hidnosti. Retrieved from: <https://maidanmuseum.org/uk/storinka/revolyuciya-gidnosti> (accessed on November 24, 2025).
17. The Guardian. (2020, January 31). Leap into the unknown: What the papers say about Brexit day. Retrieved from: <https://www.theguardian.com/media/2020/jan/31/leap-into-the-unknown-what-the-papers-say-about-brexit-day> (accessed on November 24, 2025).
18. Apostrof. (n.d.). Maidan – nash: Yak podii desiatyrichnoi davnosti zminiuiut Ukrainu. Retrieved from: <https://apostrophe.ua/articles/maydan--nash-kak-sobyitiya-desyatiletney-davnosti-menyayut-ukrainu.html> (accessed on November 24, 2025).
19. Golos Ukrainy. (n.d.). [News article]. Retrieved from: <https://www.golos.com.ua/article/389235> (accessed on November 24, 2025).
20. European Pravda. (2025, November 17). [News article]. Retrieved from: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/11/17/7225053> (accessed on November 24, 2025).
21. Liga.net. (n.d.). Minekonomiky zaklykaie biznes pryskoryty didzhytalizatsiiu. Retrieved from: <https://biz.liga.net/ekonomika/all/news/minekonomiki-ukrainy-vyzyvaet-biznes-uskorit-digitalizatsiyu> (accessed on November 24, 2025).
22. Murafska hromada. (n.d.). [Official website news]. Retrieved from: <https://murafska-gromada.gov.ua/news/1574332637/> (accessed on November 24, 2025).
23. RBC Ukraina. (n.d.). Uriad skhvalyv kontseptsiu rozvytku elektronnoho uriaduvannia. Retrieved from: <https://www.rbc.ua/rus/news/uryad-odobril-koncepciyu-razvitiya-elektronnogo-1651234567.html> (accessed on November 24, 2025).
24. Suspilne. (n.d.). U YeS zatverdily novi pravyla pozbavlennia bezvizu. Retrieved from: <https://suspilne.media/1174608-u-es-ostatocno-zatverdili-novi-pravila-pozbavlenna-bezvizu/> (accessed on November 24, 2025).
25. Ukrainska pravda. (2019, July 2). [Article]. Retrieved from: <https://www.pravda.com.ua/articles/2019/07/2/7222902> (accessed on November 24, 2025).
26. Ukrainska pravda. (2025, October 7). [Opinion column]. Retrieved from: <https://www.pravda.com.ua/columns/2025/10/07/8001615> (accessed on November 24, 2025).
27. Ukrainska pravda. (2016, June 29). [Opinion column]. Retrieved from: <https://www.pravda.com.ua/columns/2016/06/29/7113167> (accessed on November 24, 2025).
28. UNIAN. (n.d.). Zaprovdzhennia bezvizu rozvinchue mify pro "menschovartist" Ukrainy dlia YeS. Retrieved from: <https://www.unian.ua/politics/1969481-zaprovdjennya-bezvizu-rozvinchue-mifi-promenschovartist-ukrajini-dlya-es-posol.html> (accessed on November 24, 2025).
29. UNIAN. (n.d.). Revoliutsiia hidnosti v Ukraini: 5 rokiv tomu pochavsia Yevromaidan. Retrieved from: <https://www.unian.ua/society/10345221-revolyuciya-gidnosti-v-ukrajini-5-rokiv-tomu-pochavsia-yevromaidan.html> (accessed on November 24, 2025).

Стаття поширюється
на умовах ліцензії відкритого доступу
(CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 26.11.2025
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.12.2025
Дата публікації (оприлюднення) статті: 17.03.2026